

بررسی پایداری مالی در ایران

زهرا افشاری*

شمس‌اله شیرین بخش**

مریم بهشتی***

* عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا

** عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا

*** کارشناس ارشد اقتصاد از دانشگاه الزهرا

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱۹	چکیده.....
۱۲۱	مقدمه.....
۱۲۲	۱- مبانی نظری پایداری مالی.....
۱۲۵	۱-۱- آزمون‌های پایداری (نگرش هامیلتون- فلاوین).....
۱۲۶	۱-۲- شاخص‌های پایداری.....
۱۲۸	۱-۳- پایداری در شرایط وجود منابع نفتی.....
۱۳۰	۲- مطالعات تجربی درباره پایداری مالی.....
۱۳۳	۳- چارچوب تجربی الگو.....
۱۳۷	۴- داده‌های مورد استفاده در این پژوهش.....
۱۳۹	۵- نتایج تجربی.....
۱۳۹	۵-۱- نتایج تجربی آزمون‌های ریشه واحد.....
۱۴۱	۵-۲- نتایج آزمون انگل- گرنجر.....
۱۴۲	۵-۳- نتایج برآورد رگرسیون مازاد بودجه.....
۱۴۳	۵-۴- نتایج آزمون هم‌جمعی جوهانسون جوسیلیوس.....
۱۴۶	یافته‌ها و پیشنهادات.....
۱۴۷	کتاب‌نامه.....

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۱۴۰	جدول شماره ۱- نتایج آزمون‌های ریشه واحد، شامل دیکی- فولر (DF)، دیکی- فولر تعمیم یافته (ADF) و فیلپس- پرون (PP) برای سطح متغیرها
۱۴۰	جدول شماره ۲- نتایج آزمون‌های ریشه واحد، شامل دیکی- فولر (DF)، دیکی- فولر تعمیم یافته (ADF) و فیلپس- پرون (PP) برای تفاضل متغیرها
۱۴۱	جدول شماره ۳- نتایج برآورد رگرسیون مخارج و درآمدهای دولت به روش حداقل مربعات معمولی
۱۴۲	جدول شماره ۴- نتایج برآورد رابطه مازاد بودجه به روش حداقل مربعات معمولی (OLS)
۱۴۴	جدول شماره ۵- نتایج آزمون اثر
۱۴۴	جدول شماره ۶- نتایج آزمون حداکثر مقدار ویژه
۱۴۵	جدول شماره ۷- نتایج برآورد بردارهای هم‌جمعی به روش جوهانسون- جوسیلیوس

چکیده

کشورهای تولیدکننده نفت با چالش‌های فزاینده مالی روبه‌رو هستند، زیرا درآمدهای نفتی پایان‌پذیر، نوسانی، نامطمئن و از تحولات بیرونی اقتصاد سرچشمه می‌گیرند. اتکای درآمدهای دولت به درآمدهای نفتی که غیرقابل پیش‌بینی است، مدیریت مالی را در این کشورها در کوتاه‌مدت و بلندمدت پیچیده‌تر می‌سازد. پایداری مالی به‌طور کلی با سیاست‌های جاری و آتی دولت‌ها در ارتباط است. سیاست مالی پایدار، سیاستی است که می‌تواند در بلندمدت ادامه داشته باشد، بدون اینکه نیاز چندانی به دخالت در الگوی‌های درآمد و مخارج دولت وجود داشته باشد.

این مقاله به آزمون تجربی سیاست مالی در ایران می‌پردازد و یک چارچوب نظری برای تحلیل پایداری سیاست مالی براساس محدودیت بین دوره‌ای بودجه به‌دست می‌دهد. روش‌شناسی هم‌جمعی و هم‌جمعی چندگانه مانند انگل - گرنجر و جوهانسن جوسیلیوس همچنین الگوی هموارسازی مالیاتی بارو برای ارزیابی سیاست مالی در ایران به‌کار گرفته شده است.

نتایج این تحقیق حاکی از آن است که فرآیند مالی در ایران پایدار نیست و دولتمردان ایران از انرژی و منبع خدادادی نفت برای حذف کسری بودجه و بدهی‌های دولت استفاده مطلوب نکرده‌اند. همچنین نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که درآمدها و مخارج دولت مستقل از هم هستند و ادامه سیاست‌های مالی کنونی دولت نمی‌تواند پایداری بلندمدت مالی را برای کشور به ارمغان آورد.

واژگان کلیدی: پایداری مالی، آزمون‌های پایداری مالی، سیاست مالی، کسری بودجه، اقتصاد نفتی.

طبقه بندی JEL: E62, H63, H61, C62, H62, H30